

רשומות

הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

15 בנובמבר 2005

214

י"ג בחשון התשס"ו

עמוד

הצעת חוק שהייה שלא כדין (איסור סיוע) (הוראות שעה) (תיקון מס' 9), התשס"ו-2005 162

**הצעת חוק שהייה שלא כדין (איסור סיוע) (הוראות שעה) (תיקון מס' 9),
התשס"ו-2005**

- תיקון סעיף 1. בחוק שהייה שלא כדין (איסור סיוע) (הוראות שעה), התשנ"ו-1996, בסעיף 1 –
(1) ברישה, במקום "עשר שנים" יבוא "שנים עשר שנים";
(2) בפסקה (2), המתקנת את חוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952, בסעיף 12(ד)(2)

ד ב ר ו ה ס ב ר

(1) לאחר שבדק שבידי התושב הזר מסמכים, שלפיהם הוא נכנס לישראל כדין ויושב בה כדין או, לענין עבירה לפי סעיף קטן (ג5), מסמכים שלפיהם הוא רשאי לנהוג ברכב בישראל;

(2) בנסיבות שבהן הוא לא חשד שהמדובר בתושב זר שנכנס לישראל שלא כדין, שהוא יושב בה שלא כדין, או לענין עבירה לפי סעיף קטן (ג5), בנסיבות שבהן הוא לא חשד שהמדובר בתושב זר שאינו רשאי לנהוג ברכב בישראל.

מטרת סעיף קטן זה ופרשנותו הראויה היא, שרק אם הנאשם ידע בפועל או עצם את עיניו מלדעת שהמדובר בתושב זר, עליו להוכיח שבדק את מסמכיו או שלא חשד שהתושב הזר נכנס לישראל שלא כדין או יושב בה שלא כדין, ולענין עבירה לפי סעיף קטן (ג5) – שלא חשד שהתושב הזר אינו רשאי לנהוג ברכב בישראל. אלא שבמקרים שונים פורשה פסקה (2) של הסעיף הקטן האמור כאילו נטל הראייה עובר באופן גורף לנאשם להוכיח שלא חשד שהארם שהסיע, הלין וכיו"ב, הוא תושב זר.

פרשנות כזו יוצרת מצב שלפיו נדרש אדם, בשל חוותו החיצונית בלבד של האדם שאותו העסיק, הלין או הסיע, להוכיח שלא חשד שמדובר בתושב זר. פרשנות כזו מביאה לנטל קשה מנישוא, במיוחד כאשר מדובר באנשים שמסיעים נוסעים באופן חריפעמי (כגון נהגי מוניות) ואין להם בהכרח היכרות אישית עם הנוסע וכאשר ההסעה מתבצעת במקומות שאינם מעלים חשד מעצם טבעם.

מוצע, למען הסר ספק, לתקן את סעיף 12(ד)(2) לחוק הכניסה לישראל המובא בסעיף 1(2) לחוק איסור סיוע, ולהבהיר כי הנטל להוכחת העדר חשד עובר לנאשם רק לגבי הנסיבה של שהייה או כניסה שלא כדין, ואילו לגבי הנסיבה של היות המועסק, המולן או הנוסע תושב זר – מוטל נטל הוכחת היסוד הנפשי על התביעה.

סעיף 1 לפסקה (1) המוצעת

סעיף 1 לחוק שהייה שלא כדין (איסור סיוע) (הוראות שעה), התשנ"ו-1996 (להלן – חוק איסור סיוע), קובע, בהוראות שעה, תיקוני חקיקה בחוק עובדים זרים (איסור העסקה שלא כדין והבטחת תנאים הוגנים), התשנ"א-1991, ובחוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952 (להלן – חוק הכניסה לישראל), הכוללים, בין השאר, עבירות על מעסיקים, מסיעים וממלינים של תושבי אזורי יהודה, שומרון וחבל עזה הנכנסים לישראל או שהוהים בה שלא כדין, בשל הסכנה לביטחון תושבי ישראל הנובעת מעבירות אלה.

הוראות השעה שנקבעו בחוק איסור סיוע עומדות לפוג ביום 14.3.2006, ומאחר שהמצב הביטחוני שהביא לחקיקתן עומד בעינו ולא נראה שינוי בעתיד הקרוב, מוצע להאריך את תוקפן בשנתיים נוספות.

לפסקה (2) המוצעת

סעיף 12 לחוק הכניסה לישראל, אשר הוסף כהוראת שעה בסעיף 1(2) לחוק איסור סיוע, קובע בסעיפים קטנים (א), (ב), (ג) ו-(ג5) שבו, עבירות של הלנת תושב זר שנכנס לישראל או שיושב בה שלא כדין, העסקת תושב זר שאינו רשאי לעבוד בישראל, הסעת תושב זר השוהה בישראל שלא כדין (למעט הסעה בקו שירות באוטובוס ציבורי), ומתן רשות לנהוג ברכב הרשום בישראל, לתושב זר שאינו רשאי לנהוג ברכב בישראל. תושב זר מוגדר לענין סעיף 12 האמור כ"תושב יהודה והשומרון וחבל עזה וכן כל אדם שנכנס לישראל דרך האזור, למעט ישראלי, כמשמעותו בחוק להארכת תוקפן של תקנות שעת חירום (יהודה והשומרון וחבל עזה – שיפוט בעבירות ועזרה משפטית), התשכ"ח-1967".

סעיף קטן (ד) של סעיף 12 לחוק הכניסה לישראל, קובע לאמור:

"(ד) מי שעשה מעשה כאמור בסעיפים קטנים (א), (ב), (ג) או (ג5), עליו הראייה שהמעשה נעשה באחת מאלה:

¹ ס"ח התשנ"ו, עמ' 168; התשס"ה, עמ' 258.
² ס"ח התשי"ב, עמ' 354; התשס"ד, עמ' 418.